

बर्गद्रिष्टि

Bargadristi Weekly

साप्ताहिक

वर्ष ७ अंक ८ पूर्णाङ्क २१४

२०७९ साउन २३ गते सोमबार

Monday, 8 Aug., 2022

पृष्ठ ८

मूल्य रु. १०-

क्रान्तिकारी माओवादी र (बहुमत)बीच पार्टी एकता गर्ने घोषणा

काठमाडौं। मोहन वैद्य किरण नेतृत्वको नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (क्रान्तिकारी माओवादी) र धर्मेन्द्र बास्तोला कज्चन नेतृत्वको नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (बहुमत)ले पार्टी एकता गर्ने घोषणा गरेका छन्। पार्टी एकता प्रक्रियालाई थप गति दिन दुवै पार्टीका वार्ता समितिका सदस्यहरूलाई समेत एकता संयोजन समिति समेत बनाइएको छ। विभिन्न चरणमा भएको दुवै पार्टीका वार्ता टोलीबीचमा भएका सहभातिलाई मूर्त रूप दिन र केही नमिलेका विषयहरूलाई समेत मिलाएर चाँडै नै पार्टी एकताको प्रक्रियालाई दुंगोमा पुऱ्याउन संयोजन समिति बनाइएको क्रान्तिकारी माओवादीका वार्ता टोलीका एक सदस्यले जानकारी दिनुभयो।

केही समययता नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी)ले छरिएर रहेका क्रान्तिकारी पार्टी,

संगठन तथा व्यक्तिहरूलाई एकताबद्ध बनाउने प्रक्रियालाई तीव्रता दिएको छ। पार्टी एकता तथा ध्रुवीकरणका लागि वार्ता समिति नै बनाएर यो प्रक्रियालाई तीव्रता दिइरहेको छ।

यसै क्रममा नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी) र नेकपा (बहुमत)बीच भएका विभिन्न चरणका वार्तापछि पछिल्लो पटक एकता प्रक्रियालाई थप गति दिन र दुंग्याउन दुवै पार्टीबीच एकता संयोजन समिति गठन गरिएको हो। दुवै पार्टीका नेतृत्वको संयुक्त हस्ताक्षरमा साउन २० गते शुक्रबार एक प्रेस विज्ञप्ति जारी गरी एकता संयोजन समिति गठन गरिएको सार्वजनिक जानकारी गरिएको हो।

नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी)का महासचिव मोहन वैद्य किरण र नेकपा (बहुमत)का संयोजक धर्मेन्द्र बास्तोला

कज्चनते संयुक्त हस्ताक्षरमा जारी गरेको प्रेस वक्तव्यमा भनिएको छ, "आज नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (क्रान्तिकारी माओवादी) तथा नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (बहुमत)का दुवै नेतृत्व सहित वार्ता टोलीहरूका बीच संयुक्त बैठक बस्यो। व्यापक छलफलपछि सो बैठकले पार्टी एकतालाई अगाडि बढाउने निर्णय गरी सो प्रक्रियालाई गति दिनका लागि पार्टी एकता संयोजक समिति गठन गरेको छ। यस अवसरमा हामी सम्पूर्ण क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, संगठन र व्यक्तिहरूलाई समेत यस प्रक्रियामा सामेल हुन हार्दिक आव्हान गर्दछौं।"

झोतका अनुसार दुवै पार्टीबीच पार्टीको मार्गदर्शक सिद्धान्तको रूपमा मार्क्सवाद-लेनिनवाद-माओवाद रहने सहमति भइसकेको छ। वल प्रयोगको सिद्धान्त,

निरन्तर क्रान्ति, सर्वहारावर्गको अधिनायकत्व लागायतका विषयमा पनि सहमति भइसकेको छ। राजनीतिक रणनीति र कार्यपालिका प्रश्नमा पनि धैर्य कुरा मिलिसकेको र केही विषयमा स्पष्ट हुन वा साभा बुझाइ बनाउन मात्र बाँकी रहेको छ।

नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी)ले अहिले देश आर्थिक तथा सामाजिक रूपमा अर्धसामन्ती तथा अर्ध/नव औपनिवेशिक अवस्थामा रहेको विश्लेषण गर्दै आएको छ। देशको आधारभूत अन्तर्राखोरोध एकातिर धेरेलु प्रतिक्रियावाद तथा साम्राज्यवाद/विस्तारवाद र अकोर्तिर साम्राज्यवाद/विस्तारवाद तथा नेपाल राष्ट्रको बीचमा रहेको विश्लेषण गर्दै क्रान्तिकारी माओवादीले यस स्थितिमा पार्टीको न्यूनतम कार्यक्रम नयाँ जनवाद र अधिकतम कार्यक्रम समाजवाद तथा बाँकी ७ येजमा

क्रान्तिको सम्भावना प्रबल बनेर आएको छ, क्रान्ति सफल पार्न सकिन्छ : राजवीर

पोखरा। नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (क्रान्तिकारी माओवादी)को प्रथम कास्की जिल्ला भेला सम्पन्न भएको छ। पार्टी स्थायी समिति सदस्य कमरेड राजवीरको प्रमुख आतिथ्यातमा २०७९ साल श्रावण २१ गते शनिवारका दिन पोखरामा सम्पन्न भेलामा ४ नम्बर प्रदेश इन्वार्ज कमरेड अनुकूल, ४ नम्बर प्रदेश स्क्रेटरी कमरेड अनुकूल, ४ नम्बर प्रदेश किशोरको विषेश उपरिस्थित रहेको थियो।

उक्त भेलालाई प्रमुख अतिथि कमरेड राजवीरले वर्तमान राष्ट्रिय राजनीतिक परिस्थिति र यो प्रतिक्रियावादी राज्यसत्ता तथा व्यवस्थाको विकल्पमा संघीय जनगणतन्त्रो स्थापनाको विषेश उपरिस्थित रहेको थियो।

लागि निरन्तर संघर्ष गर्दै जान ऐतिहासिक दृष्टिले अनिवार्य बन गएको कुरामा जोड दिनु चुनावमा पैसाको भयो। यो व्यवस्थाले सबै क्षेत्रमा जनतालाई अधिकार र स्वायत्तता दिइएको छैन। चुनावमा पैसाको भयो।

खोलो बगाउने र जसरी पनि जित्नु पर्ने होइबाजी चलिरहेको अवस्था देखिएको छ। सत्तामा बसेकाले

विज्ञहरूको एक स्वर : 'नागरिकता विधेयक राष्ट्रधाती छ, राष्ट्रपतिले खारेज गर्ने हिम्मत गर्नुपर्छ'

काठमाडौं। नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी), नेकपा (बहुमत), नेकपा (मसाल) केन्द्रीय समन्वय समिति, नेकपा, संयुक्त क्रान्तिकारी मोर्चा, नेपालको संयुक्त आयोजनामा राखिएको 'नागरिकता विधेयक' विषयक अन्तर्राष्ट्रिय कार्यक्रममा अन्तर्राष्ट्रिय कानूनका ज्ञाता समेत रहेका व्यक्त गरेका छन्।

नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी)का स्थायी समिति गरि अन्तिम प्रमाणीकरणका लागि राष्ट्रपति समक्ष रहेको नागरिकता विधेयक राष्ट्रधाती रहेको चर्चा गर्दै देशको स्वाधीनता, संविधान र कानून समेतको प्रतिकूल रहेकाले नागरिकता विधेयक राष्ट्रपतिले खारेज गर्ने हिम्मत गर्नुपर्ने विचार व्यक्त गरेका छन्।

नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी)का स्थायी समिति

पार्टी एकतालाई दुंग्याउन क्रान्तिकारी माओवादी र नेकपा (बहुमत)ले बनाए एकता संयोजन समिति, अन्य क्रान्तिकारीहरूलाई पनि एकता प्रक्रियामा सामेल हुन आहान

काठमाडौं। केही समययता (क्रान्तिकारी माओवादी)ले छरिएर रहेका क्रान्तिकारी पार्टी, संगठन तथा व्यक्तिहरूलाई एकताबद्ध बनाउने प्रक्रियालाई तीव्रता दिएको छ। पार्टी एकता तथा ध्रुवीकरणका लागि वार्ता समिति नै बनाएर यो प्रक्रियालाई तीव्रता दिइरहेको छ।

यसै क्रममा नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी) र नेकपा (बहुमत)बीच भएका विभिन्न चरणका वार्तापछि पछिल्लो पटक

एकता प्रक्रियालाई थप गति दिन र दुंग्याउन दुवै पार्टीबीच एकता संयोजन समिति गठन गरिएको छ। दुवै पार्टीका नेतृत्वको संयुक्त हस्ताक्षरमा आज एक प्रेस विज्ञप्ति जारी गरी एकता संयोजन समिति गठन गरिएको छ।

नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी) का महासचिव मोहन वैद्य किरण र नेकपा (बहुमत)का संयोजक धर्मेन्द्र बास्तोला कज्चनले जारीरेको प्रेस वक्तव्यमा भनिएको छ, 'आज नेपाल कम्युनिस्ट प्रतिक्रियालाई दुर्भाग्य देखिएको छ। नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी) का संगठन तथा व्यक्तिहरूलाई एकताबद्ध बनाउने प्रक्रियालाई तीव्रता दिएको छ। पार्टी एकता तथा ध्रुवीकरणका लागि वार्ता समिति नै बनाएर यो प्रक्रियालाई तीव्रता दिइरहेको छ।

क्रान्तिकारी वैदेशिक रोजगार मजदुर संघले माघमा सम्मेलन गर्ने

काठमाडौं। अखिल नेपाल क्रान्तिकारी वैदेशिक रोजगार मजदुर संघको केन्द्रीय समितिको बैठक सम्पन्न भएको छ। संगठनका संयोजक युवराज थापाको अध्यक्षतामा सम्पन्न बैठकले माघमा संगठनको राष्ट्रिय सम्मेलन गर्ने, एक केन्द्रीय सदस्य एक इकाईको योजना अनुसार न्यूनतम एक हजार सदस्यता वितरण गर्ने, नेपाली मजदुरहरूको सम्पर्क इकाई निर्माण गर्ने निर्णय गरेको छ।

यसैरागी वैदेशिक रोजगारीको प्रक्रियामा मजदुरहरू विद्यमान राज्य व्यवस्था र सम्बद्ध निकायबाट ठिकानु, अपमानित हुनु, अधिकारिविहिन हुनु परेको एक वैदेशिक श्रम बजार नेपाली मजदुरका निर्माण असुरक्षित रहेको स्थितिमा सम्बोधनका निर्माण वैदेशिक रोजगार बोई, विभाग र श्रम मन्त्रालयमा मापदण्ड बुझाइ र अन्तर्राष्ट्रिय कार्यक्रम समाजवाद तथा बाँकी ७ येजमा

चीनको सैन्य घेरामा ताइवान

काठमाडौं। चीनले विहीबार ताइवान टायपुरपर भण्डै एक दर्जन क्षेत्रास्त्र प्रहार गरेको छ। अहिले फेर एसपीपी जस्तो राष्ट्रधाती संघीता गर्ने प्रतिक्रियावादी तथा कम्युनिस्ट नामधारी दिक्षणपनी संशोधनवादीहरू र विदेशिका दलालहरू मरीहत्या गरेर लागेका छन्। उहाले आपाडि भनुभयो, 'नागरिकता विधेयक पास गरेर राष्ट्रधात गरेका छन् त्यसको व्यापक भण्डाफोर गर्ने अति जसरी छ।'

क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टीहरू एकता बाँकी ७ येजमा

११ वटा तोडफेड ब्यालिस्टिक क्षेत्रास्त्र आफ्नो वरपर प्रहार गरिएको बताएको छ। तापुको उत्तर, दक्षिण र पूर्वमा १: ५६ देखि ४ बजेसम्म पाती क्षेत्रास्त्र प्रहार गरिएको ताइवानले जनाएको छ।

सम्पादकीय

राष्ट्रपतिले राष्ट्रधाती नागरिकता
विधेयक स्वारेज गर्ने हिम्मत गर्नेपर्छ

प्रतिनिधिसभा र राष्ट्रिय सभाले हालै रातारात पास गरेको नागरिकता विधेयक 'राष्ट्रधाती' रहेको भन्दै नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी) पाँच वाम घटकले खारेजीको माग गर्दै देशव्यापी संघर्षको घोषणा गरेका छन्। नागरिकता विधेयक अहिले अन्तिम प्रमाणीकरणका लागि राष्ट्रपति समक्ष पेश गरिएको छ। राष्ट्रपतिले प्रमाणिकरण गरेपछि यो विधेयकले कानुनको हैसियत हासिल गर्छ। राष्ट्रधाती करार गरिएको नागरिकता विधेयक खारेजीका लागि अब दुईवटा मात्र विकल्प बाँकी छन्- पहिले राष्ट्रपतिले प्रमाणीकरण नगरी संसदलाई नै फिर्ते पठाउने, दोस्रो आम जनताको निर्णयिक दबावमूलक संघर्ष उठान गर्ने।

पहिलो विकल्प राष्ट्रपतिको संवेदानिक अधिकारका द्वारा र दायराभित्रबाट मात्रै हर्ने हो भने प्रतिनिधिसभा र राष्ट्रिय सभाले पारित गरेर अन्तिम प्रमाणीकरणका लागि पेश भइसकेको अवस्थामा राष्ट्रपतिबाट यो विधेयक संसदमा नै फिर्ते पठाउने सम्भावना धैरै कम छ। खारेजीका लागि जनदबाबपूर्ण संघर्ष नै एक मात्र अन्तिम विकल्प बाँकी छ। यो विकल्पमा संघर्ष उठान गर्ने विषय निकै चुनौतीपूर्ण छ। रु. यो प्रक्रिया निकै लामो पनि हुन्छ। तर असम्भव भने छैन। राष्ट्रपतिले संसदलाई फिर्ते पठाउने हिम्मत गरिएको संघर्षपूर्ण जनदबाब पनि सूचित हुन समय लाने थिएन।

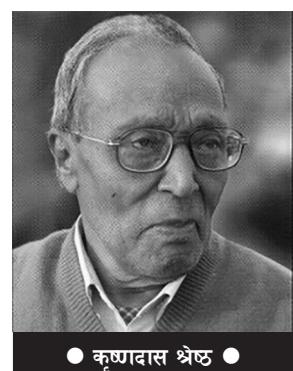
गएको मंगलबार क्रान्तिकारी माओवादीसहित पाँच वाम घटकका नेताहरूले राष्ट्रपतिलाई ज्ञापन पत्र बुझाउँदै नागरिकता विधेयक प्रमाणीकरण नगरी संसदमा नै फिर्ते पठाउन आग्रह गरे। शुक्रबार (२० साउनमा)मा गरेको विज्ञापनको अन्तर्क्रियामा प्रायः विज्ञहरूले नागरिकता विधेयक हरेक दृष्टिकोणबाट हेर्दा पनि 'राष्ट्रधाती' रहेकोले खारेज गरिएको हिम्मत राष्ट्रपतिले गर्नुपर्ने विचार राखे। उनीहरूले यो नागरिकता विधेयकले ऐन कानुनको हैसियत पाए मूलकमा जनसांख्यिक अक्रिमम बढेर जाने, वास्तविक नेपालीहरू अल्पमतमा पर्ने र विदेशीहरूले विधानिक रूपमा देश कब्जा गर्ने थिएत आउने विश्लेषण गरे।

नेपाल र भारतीयमा खुल्ला सिमाना भएको अवस्थामा जन्मको आधारमा नागरिकता दिने र विदेशी बुहारीलाई विवाह लगतै नागरिकता दिने प्रावधानले नेपालमा डरलाग्दै रुपमा जनसांख्यिक अतिक्रमण बढने र निकट भविष्य मै नेपालको सार्वभौमिकता विदेशी नागरिकहरूको कब्जामा पुने थिएत आउने पनि उनीहरूले भविष्यवाणी गरे। विज्ञहरूले जनसांख्यिक अतिक्रमण नै नेपालको स्वाधीनतामधिको सबैभन्दा ठूलो संकट (अतिक्रमण) हो भन्दै त्यस्तो अतिक्रमण निम्त्याउने नेपालका दलाल, भ्रष्ट र अनैतिक राजनीतिक पार्टी र तिनका नेताहरूको विरुद्ध सच्चा देशभक्त र वामपन्थीहरूले संघर्ष केन्द्रित गर्नुपर्ने पनि बताए। नेपालमा अहिले विचारधाराविहिन अनैतिक राजनीतिक हावी भएको र यस्तो राजनीतिबाट देशको स्वाधीनता र जनताका समस्याहरू समाधान नहुने पनि ठोक्का गरे।

विश्वका विशाल जनसांख्या भएका दुई ठूलो देशको बीचमा रहेको नेपालले नागरिकता जस्ता संवेदनशील विषयमा उदार नीति लिनु भनेको देशको अस्तित्व समाप्त पार्नु हो भन्दै विज्ञहरूले सत्ता स्वार्थका निम्नित देशको स्वाधीनतासँग सौदाबाजी गर्ने राष्ट्रधाती दलालहरूलाई गतिलो सबक सिकाउन पर्ने बेला आएको पनि बताए।

एउटा सामान्य नागरिकदेखि देशको राष्ट्रपतिसम्पर्कका लागि आफ्नो देशभन्दा ठूलो अरु केही हुन्। देश रहने कि नरहने थिएतमा हरेक स्वाभामानी नेपालीहरूले देशको स्वाधीनता र सार्वभौमिकता बचाउन जस्तोसुकै पनि मूल्य चुकाउन पछि पर्नु हुन्। यस पृष्ठभूमिमा दुई कार्यकाल राष्ट्रपति भइसक्नु भएकी राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीले देशको स्वाधीनता र सार्वभौमिकताको रक्षाका लागि यस्तो राष्ट्रधाती नागरिकता विधेयक खारेज गरिएको हिम्मत किन नगर्ने, किन प्रमाणीकरण नगरी संसदमा नै फिर्ते पठाइदिने? आम स्वाभामानी नागरिकहरूले अहिले प्रश्न गरिहका छन्। यो प्रश्नको सही जवाब दिने राष्ट्रपतिले हिम्मत गर्नेपछि। राष्ट्रपतिका लागि देशको सार्वभौमिकताको रक्षाभन्दा ठूलो कुरा अरु केही पनि हन सक्दैन। त्यसका लागि चौतरी रूपमा जनदबाबको सूचित गर्नुपर्ने तथा सुविदित रहेको छ।

पुष्पलाल र नयाँ जनवाद

● किशोर दास श्रेष्ठ ●

नेपाली कम्युनिष्ट आन्दोलनभित्र लामो समयदेखि रहिआएका प्रमुख मतभेदहरूमा एउटाको विषय नयाँ जनवादी बाटो अपनाउने कि पुँजीवादी-संसदीय बाटो अपनाउने भने सबल रहेको छ।

अर्थात् उक्त आन्दोलनभित्र मार्क्सवाद र दक्षिणपन्थी संशोधनवादको बीचमा चल्दैआएको संघर्षको एउटा महत्वपूर्ण मुद्दा नैलो जनवाद, अर्थात् जनताको जनवाद बनाम पुँजीवाद जनवाद रहेको छ।

मुलुक र जनताको भाग्यसित सम्बन्धित बाटोको चयनसम्बन्धीयो सबल सिद्धान्त र व्यावहारिक राजनीतिको आधारभूत सबल हो। वास्तवमा यो राजनीतिक कार्यालयको सबल हो र त्यसैले क्रान्तिको लागि आधारभूत र निर्णयिक महत्व राख्ने सबल हो।

हाम्रो कम्युनिष्ट आन्दोलन विभाजित छ र सांगठनिक दृष्टिबाट यो दर्जनौ सम्झौताहरूमा रहेको छ।

तर राजनीतिक कार्यालयको दृष्टिबाट हर्ने हो भने तिनलाई दुई ठूला शिवियमा विभाजित गर्ने सकिन्त- पुँजीवादी-संसदीय बाटोको अनुशरण गर्ने शिविय नैलो जनवादी बाटोलाई अनुशरण गर्ने शिविय। तथाकथित जनताको बहुदलीय जनवाद' र त्यसी 'राष्ट्रिय जनवाद' जुन हाम्रो सन्दर्भमा पुँजीवादी-संसदीय धाराको ठोस अभियाक्रिया रहेका छन्, तिनलाई मान्ने पनि उम्हाहरूले पहिलो शिवियमा पछ्नु भने अन्य धेरेजसो सम्झौताहरूपछिल्लो शिवियमा रहेका छन्।

हाम्रो कम्युनिष्ट आन्दोलन विभाजित छ र सांगठनिक दृष्टिबाट यो दर्जनौ सम्झौताहरूमा रहेको छ।

तर राजनीतिक कार्यालयको दृष्टिबाट हर्ने हो भने तिनलाई दुई ठूला शिवियमा विभाजित गर्ने सकिन्त- पुँजीवादी-संसदीय बाटोको अनुशरण गर्ने शिविय। तथाकथित जनताको बहुदलीय जनवाद' र त्यसी 'राष्ट्रिय जनवाद' जुन हाम्रो सन्दर्भमा पुँजीवादी-संसदीय धाराको ठोस अभियाक्रिया रहेको छन्, तिनलाई मान्ने पनि उम्हाहरूले पहिलो शिवियमा पछ्नु भने अन्य धेरेजसो सम्झौताहरूपछिल्लो शिवियमा रहेका छन्।

उपरोक्त घोषणापत्रमा जनवादी आन्दोलनहरूको लागि अन्तर्राष्ट्रिय परिस्थितिको अलै विस्तृत रूपमा विश्लेषण गरियो, नयाँ जनवादी कार्यक्रमका प्रमुख बुँदाहरूबाट चर्चा गरियो, क्रान्तिका मित्र र विरोधी शक्तिहरूको पहिचान गरियो, क्रान्तिको लागि अनुभाउन्ने उपायहरूबाट स्पष्ट पारियो। यसरी क्रान्तिका विभिन्न प्रमुख सम्झाहरू र तिनको समाधानको सम्बन्धमा आधारभूत रूपले ठैकै क्रियावाट विश्लेषण प्रस्तुत गर्ने प्रयत्न गरियो।

उपरोक्त घोषणापत्रमा जनवादी आन्दोलनहरूको लागि अन्तर्राष्ट्रिय परिस्थितिको अलै विस्तृत रूपमा विश्लेषण गरियो, नयाँ जनवादी कार्यक्रमका प्रमुख बुँदाहरूबाट चर्चा गरियो, क्रान्तिका मित्र र विरोधी शक्तिहरूको पहिचान गरियो, क्रान्तिको लागि अनुभाउन्ने उपायहरूबाट स्पष्ट पारियो। यसरी क्रान्तिका विभिन्न प्रमुख सम्झाहरू र तिनको समाधानको सम्बन्धमा आधारभूत रूपले ठैकै क्रियावाट विश्लेषण प्रस्तुत गर्ने प्रयत्न गरियो।

कार्यक्रममा नेपाली काग्येसको साम्राज्यपत्रस्त तथा सम्झौतावादी नीतिको उल्लेख गरी एउटा महत्वपूर्ण प्रस्तावनालाई निम्न रूपमा प्रस्तुत गरियो :

'यी पार्टीहरूको उपरोक्त नीतिले गर्दा आजको संघर्षको मुख्य भूमिका कम्युनिष्ट पार्टीको कार्यक्रमका वित्तीय विस्तार पछाडी र त्यसको ठाउँमा अवसरवादी-सुधारवादी कार्यालयको विस्तार गरियो। उक्त नेतृ डफ्फाहरूले पार्टीलाई योजनाबद्ध ढंगबाट उदारवादी-सुधारवादी दिशातर्फ लैजान प्रयास गरे। २०१९ सालमा माझी डफ्फाहरूको कार्यालयका वित्तीय विस्तार पछाडी र त्यसको ठाउँमा अवसरवादी-सुधारवादी कार्यालयको विस्तार गरियो। उक्त नेतृ डफ्फाहरूले पार्टीलाई योजनाबद्ध ढंगबाट उदारवादी-सुधारवादी दिशातर्फ लैजान प्रयास गरे। २०१९ सालमा माझी डफ्फाहरूको कार्यालयका वित्तीय विस्तार पछाडी र त्यसको ठाउँमा अवसरवादी-सुधारवादी कार्यालयको विस्तार गरियो। उक्त नेतृ डफ्फाहरूले पार्टीलाई योजनाबद्ध ढंगबाट उदारवादी-सुधारवादी दिशातर्फ लैजान प्रयास गरे। २०१९ सालमा माझी डफ्फाहरूको कार्यालयका वित्तीय विस्तार पछाडी र त्यसको ठाउँमा अवसरवादी-सुधारवादी कार्यालयको विस्तार गरियो। उक्त नेतृ डफ्फाहरूले पार्टीलाई योजनाबद्ध ढंगबाट उदारवादी-सुधारवादी दिशातर्फ लैजान प्रयास गरे। २०१९ सालमा माझी डफ्फाहरूको कार्यालयका वित्तीय विस्तार पछाडी र त्यसको ठाउँमा अवसरवादी-सुधारवादी कार्यालयको विस्तार गरियो। उक्त नेतृ डफ्फाहरूले पार्टीलाई योजनाबद्ध ढंगबाट उदारवादी-सुधारवादी दिशातर्फ लैजान प्रयास गरे। २०१९ स

आलोपालो

साँस्कृतिक रूपान्तरण बारे मेरा अनुभुतिहरू

जनयुद्ध वर्षांसंघर्ष मात्र थिएन एउटा अभियान पनि थियो । म आफैं पाँच जनयुद्धमा हाम्फालेको एक योद्धा हुँ । जनयुद्ध ताका के सम्म गरिएन साँस्कृतिक क्रान्तिका दौरानमा ? जाँडरक्सीले पैदा गरेको विकित विरुद्ध, जुवा-तासले पैदा गरेको विरुद्ध व्यापक लाल आतंक मच्चाइयो । बुहिबाह खारेज गर्दै हिडियो । छुवाछूत प्रथालाई सहभोजको आयोजना गरेर हमला गरियो ।

नारायण अधिकारी

गाउँधरका जाली फटाहा विरुद्ध बिद्रोह गरियो । म २०४० सालमा कक्षा १ मा भर्ना भएको रहेछु । स्कूल टाढा थिएन नजिकै थियो । दिवी हरूसँगै स्कूल गइन्थ्यो । स्कूल छुट्टी पछि आफूले सुरले साथीहरू सँग घर आइन्थ्यो । घरमा प्राय बुबा हुनुपर्नेन । म माथि एकजना दिदी छिन । म मुनि २ भाइ र एउटा बैनि । हाम्रो बामाको हाथी पाँच जना छोराछो । मेरो कान्छो भाइ जन्मिदा म कक्षा १ मै पढौदै रहेछ । एक दिन वर्णमाला र बाह्रहरू सिकाउने गुरु परशुराम धितालले ब्ल्याक लोर्ड (black board) को अक्षर सोञ्चुभयो । अक्षर के थियो त्यो त मैले बिर्से तर त्यो मिलाएको थिए । उहाँले सोञ्चुभयो अनि “भाइ कत्रो छ?” त्यातिबेला मलाई घरमा सानो भाइ पनि भर्खर जन्मेको कुरा बिर्सिए । मैले त ठुलो भाइ मात्र सम्पन्न पुगो । ठुलो भाइ त्यातिबेला ४ वर्षको भइसकको थियो । उ त मस्तुमा खेल्ने साथी भइसकको थियो । सानो भाइ भर्खर जन्मेको कुरा मैले त्यातिबेला बिर्सिए । विद्यालय अफिसमा कुरा के भएछ भने “श्रीनाथ छोराको न्वारान गरेन । उ त नास्तिक हो ।” “मास्टरहरूको बिचमा जे कुरा चलेको थियो धिताल सरको दिमागमा त्यही कुरा धुमिहेको रहेछ । धिताल सरले अरु साथीहरूको भाइवैनिहरूबाटे केहि सोञ्चुभएन तर मैरे भाइको बरेमा किन सोञ्चुभयो भन्ने मलाई थाई पछि सम्म लागिरह्यो । कारण रहेछ कर्मकाण्ड तरिकाले उसको न्वारान नहुन । त्यही साल उता मामाघर मामाको बिबाह हुँदै रहेछ । मामाको बिबाहमा हामीलाई सहभागी गराइएन । कारण भाइको न्वारान पुरानो बिधि विधान अनुसार नहुन । भाइको बिहेमा सहभागी नगराईएकोमा आमाको आज सम्म पनि चित्र दुखाइ छ । आपमा अहिले ६८ वर्ष हुनुभयो । २०४५ सालमा मेरो २ माझो भाइको ब्रतबन्ध गरियो । त्यातिबेला बुबाको सोचाइमा के आएहु कुनै हाम्रो ब्रतबन्ध त पुरानै ढर्मामा भयो । २०४८ सालमा म माथिको दिवाको जनवादी बिबाह भयो अर्थात् वर्षको उमेरमा ।

२०५१ भद्रो १६ गते हजुरआमा कर्मकाण्ड बुबाले पुराकागुरा हिन्दुसानात तरिकाले गर्नुभयो । २०५२ साल फागुन १ गते महान जनयुद्ध शुरु भयो । जनयुद्धमा २०५२ फागुन १ गते भद्रा अगाडि नै भुमिगत हुँदैहरू १७ जना थिए । १७ जना मध्यको एकजना मेरो बुबा श्रीनाथ अधिकारी (स्याम) पनि एक हुनुभ्यो । जनयुद्ध वर्षांसंघर्ष मात्र थिएन एउटा अभूतपूर्व साँस्कृतिक क्रान्ति पनि थियो । म आफैं पनि जनयुद्धमा हाम्फालेको एक योद्धा हुँ । जनयुद्ध ताका के सम्म गरिएन साँस्कृतिक क्रान्तिका दौरानमा ? जाँडरक्सीले पैदा गरेको बिकृति विरुद्ध, जुवा-तासले पैदा गरेको विरुद्ध व्यापक लाल आतंक मच्चाइयो । बुहिबाह खारेज गर्दै हिडियो । छुवाछूत प्रथालाई सहभोजको आयोजना गरेर हमला गरियो । अन्नपातको फारोतिना गर्ने अभियान चलाइयो । श्रम संस्कारलाई एक नम्बरमा राखियो । जनकम्युन स्थापना भए । जनसरकार र जनसत्ता समेत स्थापना भएका थिए । मेरी श्रीमती कलाकार हुन् । उनले आजसम्म जनवादी गिर बाहेक अरु गाएकि छैन् । हाम्रो बिबाह २०५७ फागुन ३० गते जनवादी तरिकाले संपन्न भएको हो । हामी बामाको हामी पाँच जना छोराछोरीको बिबाह जनवादी तरिकाले संपन्न भएको हो । हामीले छोराछोरीलाई कुनै पनि धार्मिक अनुष्ठानमा जोडेका छैन । हामीलाई धर्मामा बिश्वास छैन । जिज्ञासा मात्र बिश्वास छ । २०६९ फागुन १७ गते हजुरबा बित्तुभयो । हजुरबाको कार्यकाण्ड बुबामाले पुरानो ढर्मार्गे गर्नु भएन । बुबा पुरे धर्मिनरपेक्षावादी देखिनु भयो । २०७६ असार २२ गते ६४ वर्षकै उमेरमा बुबा श्रीनाथ अधिकारी बिलु भयो हामीले बुबाको बिचार, सिद्धान्त, दर्शन र जन्मितिलाई पश्यायां । यसरी २०४० मा कान्छो भाइ उज्ज्वल जन्मिदा ताकाबाट शुरु भएको साँस्कृतिक रूपान्तरण अभियान निकै नै जिज्ञासाको बाटो भएर आगाडि बढ्दै । २०७६ मा बुबाको मृत्यु संस्कार सम्म आइयुपरा मेरा भाइहरू उत्तम र उज्ज्वल । मेरी श्रीमती शुशिला थापा र भाइ बुहारीहरू सरिता र शान्तिले पनि हामीलाई धर्मिनरपेक्षामा उभिन साथ दिएका छन् । अहिले हाम्रो परिवार आस्तिक छैन । हामी नास्तिक पनि होइनै । हामी धर्मिनरपेक्षावादी हो । मैले हामी जस्तै धर्मिनरपेक्षावादी साथीहरूलाई नजीकीबाट चिन जान जमको पनि गरेको हु । जनयुद्ध ताका गोरखामा अन्तरजातिय बिबाह (मुख्य रूपमा दलित र गैरि दलित) गर्ने केहि जोडिहरू छन् । यन प्रशाद भट्ट ब्रसरोजज्ञ/ज्ञाने पेपाली/हरिशरण आचार्य/गांगा सुनार, शम्भु ढकाल/इन्द्रा सुनार, बिनय थापा/ुरुषा बिक । धिनिहरू अहिले पनि नमुना जोडिको रूपमा छन् । साँस्कृतिक रूपान्तरणमा उहाँहरूको तुलो भुमिका हुनेछ ।

श्रीनाथ अधिकारी, बाबुराम भट्टराई, हिताराज याण्डे, कृष्ण धिताल, लेखनाथ न्यौपाने, हरिशरण आचार्य, बिण्यु भट्ट, जगन खनाल, लोक प्रसाद बज्जरा, शम्भु ढकाल आदिले आफु संलग्न मृत्यु संस्कारमा भौतिकबाद लागू गर्नेमा भलकपाणी तिवारी, रामजी थापा, पुर्ण गीरी, भिम रानाभाट, परशुराम कोइराला, सन्त वहादुर धिसिङ, सिद्धान्त, दर्शन र जन्मितिलाई पश्यायां । यसरी २०४० मा कान्छो भाइ उज्ज्वल जन्मिदा ताकाबाट शुरु भएको साँस्कृतिक रूपान्तरण अभियान निकै नै जिज्ञासाको बाटो भएर आगाडि बढ्दै । उहाँहरू प्रत्यालाई प्रत्य्रय दिएको पनि देखिएको छ । उहाँहरू प्रत्यालाई प्रत्य्रय दिएको पनि देखिएको छ । क्रान्तिकारी माओवादीको पोलिटब्युरो सदर्य सम्पले सुनको अँठि प्रदर्शन गरेको समेत मैले देखेको हु । साँस्कृतिक रूपान्तरणको विशद व्याख्या हुन्छ होला ? यो लरतरा विषय होइन होला ? २०७९ साउन २२ गते

विजहरूको...

नारायणिकालाई राजनीतिक दाउपेचको विषय बनाएको र सता स्वार्थका लागि जस्तोसुकै राष्ट्रधात गर्न पनि तयार हुने घातक प्रवृत्ति उनीहरूमा हावी भएको बताउनु भयो । विदेशीहरू खासगरी साम्राज्यवादीहरूले नेपालको अर्थतन्त्र, प्राकृतिक स्रोतसाधनमाथि कब्जा जमाउन खोजेको र त्यसको लागि यहाँका तिनका दलालहरूले जन्मको आधारमा र विदेशी बुहारीहरूलाई विवाह गरेकै भोल्पलट नागरिकता दिलाउने गरी ढोका खोलीदाइको स्पष्ट पार्नुभयो ।

विचारधारा सकिएको राजनीतिक अनैतिक हुने, अनैतिक राजनीतिले देशको स्वाधीनता, समृद्धि र स्वतन्त्रता समाप्त पार्छ, उहाँले भनुभयो, ‘अब सच्चा देशभक्त र वामपक्षीको मुख्य कार्यभार भनेको देशका विचारीविहान, अनैतिक र राष्ट्रधाती दलाल राजनीतिक पार्टीहरूको विरुद्ध आदोलन केन्द्रित गर्नु हो ।’

अन्तमा उहाँले भनुभयो, ‘ओरास्त्रधाती नागरिकता विदेशीक खारेज गरिएदैने हिम्मत राष्ट्रपतिले गर्नेपर्छ, देश बचाउने यो अनिम युद्ध हो, लडौ ।’

त्यसैगरी अर्का वक्ता बरिष्ठ अधिवक्ता सुरेन्द्र भण्डारीले ६ वटा बुँदामा केन्द्रित रहेआफूना विश्वविद्यालय प्रस्तुत गर्नुभयो । नेपाल-भारतबीच खुल्ला सीमाना हुनु, टोली बनाए नागरिकता वितरण गरिनु, अंगीकृत नागरिकता दिनु, नेपाली नागरिकसँग विवाह गरेलागै विदेशी महिलालाई दिनेने नागरिकता वितरण तथा सविधानधिविधि रहेका त्रुटीपूर्व प्रावधानसँस्कारलाई उजागर गर्दै उहाँले विवाह गर्नेवितको विदेशी महिलालाई नागरिकता दिनुले नेपालको स्वाधीनतामाथि गरिएर आधार तुच्छामा भन्नु भयो ।

त्यसैगरी पराष्ट्रविद्वको रूपमा समेत स्थापित हिरण्यलाल शेष्ठेले चुनावको मुख्यमा नागरिकतावादी नागरिकताको विरोधमा आवाज उठाउनु पर्ने समेत बताउनु भयो । आप्रवासीहरू बढौदै जाँदा उरीहरूको रोजीरोटी सोसाइटे भन्दै उहाँले तराई मधेसका त्रैयाले जनसाखीयक अतिक्रमण, सीमा अतिक्रमण र पानीको अतिक्रमण र धराईलाई रुपान्तरणमा उभारेको बाट उत्तम र उज्ज्वल । उहाँले देशको स्वाधीनतामाथि गरिएर आधार तुच्छामा भन्नु भयो ।

त्यसैगरी अर्का वक्ता एसके तिमिल्सनाले पनि नागरिकता दिनेने अन्तर्राष्ट्रिय प्रचलन र सेवानिकानको अवधारणाहरूको सविद्धालाई त्रैयाले जनसाखीयक अतिक्रमण, सीमा अतिक्रमण र पानीको अतिक्रमण अभियानको रूपमा देशभक्तहरूलाई जिताउने गर्नेले बहारुपर्ने बताउनु भयो । धरेको समेत बताउनु भयो ।

त्यसैगरी अर्का वक्ता एकातिर बुद्धिमत्ता र अकार्यकालीन धरेको विदेशीक विदेशी विवाह गरिएर आधार तुच्छामा भन्नु भयो ।

त्यसैगरी अर्का वक्ता एकातिर बुद्धिमत्ता र अकार्यकालीन धरेको विदेशीक विदेशी विवाह गरिएर आधार तुच्छामा भन्नु भयो ।

त्यसैगरी अर्का वक्ता एकातिर बुद